

האוניברסיטה העברית בירושלים

סילבוס

מתודות ג'אפוס; מקומם של התהליכים הפסיכודינאמיים בעשייה
המקצועית של העו"ס - 3273

תאריך עדכון אחרון 14-10-2019

נקודות זכות באוניברסיטה העברית: 4

תואר: בוגר

היחידה האקדמית שאחראית על הקורס: עבודה סוציאלית

השנה הראשונה בתואר בה ניתן ללמוד את הקורס: 0

סמסטר: שנתי

שפת ההוראה: עברית

קמפוס: הר הצופים

מורה אחראי על הקורס (רכז): רוני שפירא סוקלסקי

דוא"ל של המורה האחראי על הקורס: ronishap81@gmail.com

שעות קבלה של רכז הקורס: 12:00-13:00

מורי הקורס:
גב רוני שפירא סוקלסקי

תאור כללי של הקורס:

הקורס נועד ללוות את הסטודנטים במהלך ההתנסות הטיפולית שלהם בשטח. בקורס נעמיק במפגש הטיפולי המתרחש בין שני אנשים המגיעים כל אחד מהקשרי החיים שלו. הטיפול הפסיכוסוציאלי מתרחש בהקשרים שונים ובקרב אוכלוסיות מגוונות. הבנת התהליכים הפסיכודינאמיים המתרחשים בתוך העשייה הינה בסיסית בכל מפגש בין אנשים ובהקשרנו, מאפשרת התבוננות מדויקת יותר על עצמנו כמטפלים וכן על הפונים שמולנו ומסייעת למקד את המענה עבורם. מכאן נתייחס למושגים מרכזיים מתוך תאוריות פסיכודינאמיות ובנושאים נוספים הרלוונטיים לעשייתו המקצועית של העו"ס, בהם עבודה בארגונים, טיפול קצר מועד וכדומה.

מטרות הקורס:

הכרות עם מושגים מרכזיים בתאוריות הפסיכודינאמיות במטרה להבין לעומק תהליכים בטיפול. שילוב תובנות מהעולם הפסיכודינאמי בתוך העשייה מול הפונים. הכרות עם תאוריות וכלים עכשוויים ושילובם בהתאם לצרכים המקצועיים.

תוצרי למידה

בסיומו של קורס זה, סטודנטים יהיו מסוגלים:

*הבנה מעמיקה והמשגת תהליכים בינאישיים בתוך טיפול (מתוך עולמם של המטפל ושל המטופל)
*הבנה ושימוש בטכניקות שונות המותאמות לאוכלוסיות ולצרכים טיפוליים שונים

דרישות נוכחות (%) :
נוכחות מלאה

שיטת ההוראה בקורס: פרונטלי

רשימת נושאים / תכנית הלימודים בקורס:

*כניסה לתהליך טיפולי- התבוננות על עולמם של המטפל ושל המטופל.
*התפתחותן של התאוריות הפסיכודינאמיות.
*תהליכים ותהליכים מקבילים בטיפול.
*טיפול קוגניטיבי התנהגותי.
*טיפול קצר מועד.
*עבודתו של העו"ס בארגון ובקרב אוכלוסיות מגוונות.
*פרידה וסיום

חומר חובה לקריאה:

-
- אלפנדרי, ר. (2018). יצירת המרחב הטיפולי: אספקטים קונקרטיים וסימבולים. בתוך ר. אלפנדרי (עורך). למצוא מקום לנפש אבני יסוד בעבודה סוציאלית פסיכודינאמית (עמ' 27-46). ירושלים: הוצאת כרמל.
- לוי, ר. (2018). מצבי משבר אצל מטפלים ואופני ההתמודדות אתם. בתוך ר. אלפנדרי (עורך). למצוא מקום לנפש אבני יסוד בעבודה סוציאלית פסיכודינאמית (עמ' 258-263). ירושלים: הוצאת כרמל.
- פרויד, ז. (2002). הטיפול הפסיכואנליטי (עמ' 98-113). ת"א: עם עובד.
- מטרי, י. (2005). בית לנפש, לדעת היכן אני עומד (עמ' 134-159). בן שמן: הוצאת מודן.
- ויניקוט, ד. (2009). עצמי אמיתי, עצמי כוזב (עמ' 199-213). ת"א: עם עובד.
- ויניקוט, ד. (1995). משחק ומציאות (עמ' 76-81). ת"א: עם עובד.
- ארון, ל. (2013). המפגש (עמ' 22-19). ת"א: עם עובד.
- ברנט, א. (2015). תיאוריית ההתקשרות ותרומת המשפחה להתפתחות הילד. פסיכואקטואליה, אפריל 2015, עמ' 58-61.
- קוהוט, ה. (2005). כיצד מרפאת האנליזה? פרק 9: תפקידה של האמפתיה בריפוי הפסיכואנליטי, (עמ' 232-250). ת"א: עם עובד.
- ארון, ל. (2013). המפגש (עמ' 22-19). ת"א: עם עובד.
- Atkinson, R., & Nolen-Hoeksema, S. (2004). *Atkinson & Hilgard's Introduction to Psychology*. (p.461)
- Comer, R. J. (2004). *Abnormal psychology* (58-59). N.Y.: Worth Publishers.
- מיכאל, א. (1989). התנגדות בטיפול. חברה ורווחה, י' (1), 39-47.
- רוזנהיים, א. (1990). אדם נפגש עם עצמו. פרק ה: המטופל משדר (עמ' 60-71). ירושלים ות"א: הוצאת שוקן.
- Heimann, P. (1950). On counter-transference. *International journal of psychoanalysis*, 31, 81-84.
- יאלום, א. (1991). תליין האהבה. אישה שמנה (עמ' 93-122). חבל מודיעין: הוצאת כנרת זמורה ביתן.
- ויניקוט, ד. ו. (2010). עצמי אמיתי, עצמי כוזב. שנה בהעברה נגדית. 62-75.
- אוגדן, ת. (2003). מצע הנפש (עמ' 125-128). ת"א: תולעת ספרים.

רויטמן, מ. (1989). הזדהות השלכתית כמפתח להבנת תהליכים בין אישיים וקבוצתיים. שיחות, ג', 129-124.

אולמן, ח. יוגב, ר. ושדה, ש. (2007). השפעת אירועי העבר על דפוסי ההורות בהווה: אבות אכלו בוסר ושיני בנים תקהינה? בתוך כהן, א. עורכת. חווית ההורות, יחסים התמודדויות והתפתחות (עמודים 388-363). ירושלים: אחיאסף.

* Fraiberg, S. Adelson, E. and Shapiro, v. (1980). Ghosts in the nursery: A Psychoanalytic approach to the problems of impaired infant-mother relationships. In Fraiberg S.(ed).Clinical studies in infant mental health-the first year of life. pp.164-196 Tavistock publications ,London &New York.

Lieberman, A. F. (2005). Angels in the nursery: The intergenerational transmission of benevolent parental influences. *Journal of Infant Mental Health* 26(6): 504-520

בק, ג'. (2014). טיפול קוגניטיבי התנהגותי: מבוא לשיטה, כלים למטפלים ועוד. פרק 1, מבוא לטיפול קוגניטיבי התנהגותי (עמ' 19-1). כפר ביאליק: הוצאת אח.

בק, ג'. (2014). טיפול קוגניטיבי התנהגותי: מבוא לשיטה, כלים למטפלים ועוד. פרק 2, (עמ' 21-34). כפר ביאליק: הוצאת אח.

יונקור, מ. דסברג, ח. (1989). פסיכותרפיה דינמית קצרת-מועד לפי הגישה הפסיכודינמית: טכניקות. בתוך ח. דסברג, י.איציקסון, ג. שפיר (עורכים). פסיכותרפיה קיצרת-מועד (עמודים 52-37). ירושלים: מאגנס.

ויצטום, א. (1989). בין התערבות במשבר- לפסיכותרפיה דינמית קצרת-מועד. בתוך ח. דסברג, י. איציקסון, ג. שפיר (עורכים). פסיכותרפיה קיצרת-מועד (עמודים 66-53). ירושלים: מאגנס.

קורין-לנגר, נ. נדן, י. (2012). עבודה סוציאלית בחברה מגוונת ומרובת תרבויות. בתוך מ. חובב, א. לונטל, י. קטן (עורכים). עבודה סוציאלית בישראל. (עמודים 506-526). תל אביב: הוצאת הקיבוץ המאוחד.

לונטל שחורי, מ. לונטל, א. (2012). צוותים בין- מקצועיים בעבודה סוציאלית ובשירותי אנוש. בתוך מ. חובב, א. לונטל, י. קטן (עורכים). עבודה סוציאלית בישראל. (עמודים 335-351). תל אביב: הוצאת הקיבוץ המאוחד.

פרוינד, ע. דרך- זהבי, ע. (2005). אפקטיביות הצוות הבין- מקצועי: מיתוס או מציאות? השפעת גורמים אישיים וארגוניים על העבודה בצוותים בין- מקצועיים במערכת הבריאות בקהילה. ביטחון סוציאלי, 68, (עמ' 70-101).

באום, נ. (2006). סיום מאולץ של קשר טיפולי. חברה ורווחה, כ"ו (3): 355-375.

בנימין, א. (1990). הריאיון המסייע (עמ' 225-234). ת"א: ספרית פועלים.

חומר לקריאה נוספת:

רוזנטל, מ., צור, ח. וגת, ל. (2008). לא נולדים אלימים (עמ' 84-85). ת"א: הוצאת הקיבוץ המאוחד.

רוזנטל, מ., צור, ח. וגת, ל. (2008). לא נולדים אלימים (עמ' 111-119). ת"א: הוצאת הקיבוץ המאוחד.

באום, נ. (2018). המפגש הטיפולי של עובדות סוציאליות עם אבות. בתוך ר. אלפנדרי (עורך). למצוא מקום לנפש אבני יסוד בעבודה סוציאלית פסיכודינאמית (עמ' 121-132). ירושלים: הוצאת כרמל.

בן-שלמה, ש. (2018). "כספיון בסכנה" ונועם גם-גישה פסיכודינאמית לטיפול בילדים ובהורים. בתוך ר. אלפנדרי (עורך). למצוא מקום לנפש אבני יסוד בעבודה סוציאלית פסיכודינאמית (עמ' 133-156). ירושלים: הוצאת כרמל.

אלפנדרי, ר. (2018). הטיפול הפסיכודינמי במתבגרים: מחשבות והצעות. בתוך ר. אלפנדרי (עורך). למצוא מקום לנפש אבני יסוד בעבודה סוציאלית פסיכודינאמית (עמ' 157-172). ירושלים: הוצאת כרמל.

רגב, ע. (2018). טיפול נפשי דינמי באנשים זקנים. בתוך ר. אלפנדרי (עורך). למצוא מקום לנפש אבני יסוד בעבודה סוציאלית פסיכודינאמית (עמ' 173-202). ירושלים: הוצאת כרמל.

הערכת הקורס - הרכב הציון הסופי :

מבחן מסכם בכתב/בחינה בעל פה 0 %

הרצאה 0 %

השתתפות 0 %

הגשת עבודה 70 %

הגשת תרגילים 0 %

הגשת דו"חות 0 %

פרויקט מחקר 0 %

בחנים 0 %

אחר 30 %

הצגת סוגיה

מידע נוסף / הערות: